

טופס 161 בתקופת חל"ת

מגפת הקורונה העלתה שאלות שנכונות גם לימי שגרה בכל הקשור לפיטורי עובדים שנמצאים בחל"ת. להלן מספר דגשים ומענה לשאלות מעסיקים בנושא:

האם רושמים את תקופת החל"ת בטופס 161?

למרות שבתקופת החל"ת לא מתקיימים יחסי עובד/מעביד, במידה והעובד מסיים את עבודתו בחברה, הן באופן רציף והן לאחר שחזר מחל"ת ואז סיים את עבודתו, יש למלא את תקופת החל"ת בטופס 161. תקופת החל"ת תירשם בשדה ז' בטופס, בציון תאריך התחלה/תאריך סיום של החל"ת. תקופה זו לא נחשבת לצורך וותק לתשלום פיצויים*, כמו כן רשות המיסים לא נותנת פטור ממס על תקופה זו בחישוב הפיצויים הפטורים ממס לפי סעיף 9 (7) א'.
*חופשה ללא תשלום שאורכה עד 14 ימים בשנת עבודה, נכללת בוותק של העובד לצורך חישוב הפיצויים (בתנאי שהעובד עבד אצל המעסיק לפחות 13 חודשים רצופים).

האם העובד זכאי לתשלום פיצויים עבור חל"ת של 14 ימים בכל מקרה?

רק באותה שנה בה העובד יצא לחל"ת מעל 14 ימים, יתווסף לוותק של העובד לצורך חישוב הפיצויים 14 ימים בלבד.

במידה והעובד היה בחל"ת, חזר לעבודה ופוטר אחרי מספר חודשים, האם עדיין קיימת החובה לשלם פיצויים על 14 ימים אלו?

בוודאי היות והעובד היה בשנה זו בחל"ת מעל 14 ימים. בכל מצב יחושבו לו בעד אותה שנה בחישוב הפיצויים אותם 14 ימי חל"ת בלבד.

דוגמה להמחשה ואופן הצגתה בטפסים השונים:

עובד התחיל לעבוד ב 1/3/2015 ועבד בחברה במשך 5 שנים.
העובד יצא לחל"ת החל מ 1/3/2020 וחזר לעבודה ב 15/4/2020 (חודש וחצי)
העובד יפוטר במסגרת צעדי התייעלות ב 1/7/2020.
שנה א-ב - היה סטודנט לפי ש"ע שעתי - שכר לשעה היה 50 ₪, עבד בממוצע 180 שעות בחודש
שנה ג-ד - התחיל לעבוד כמהנדס - שכר גלובלי ע"ס 10,000 ₪.
שנה ה - הפך לראש צוות וקיבל שכר 20,000 ₪ בנוסף לשכר בונוס שנתי בסך 30,000 ₪.

טופס 161 בתקופת חל"ת

כיצד רושמים את התקופות בטופס 161?

בשדה ג' תקופת עבודה תירשם כל התקופה של העבודה מיום 1/3/2015 עד 30/6/2020

בשדה ז' ירשם מיום 1/3/2015 עד 1/3/2020 - **100% משרה**

מיום 1/3/2020 עד 15/4/2020 **חל"ת**

מיום 16/4/2020 עד 30/6/2020 **100% משרה**

ד. סיבת הפרישה (סמן אחת האפשרויות)

1 יציאה לגימלאות, פיטורין או התפטרות מכל סיבה שהיא

2 מוות

ג. תקופת העבודה

תקופת העבודה ⁽⁸⁾	תאריך הפרישה ⁽⁷⁾	תאריך התחלת העבודה ⁽⁶⁾
05 4 : : : :	30 06 2020	01 03 2015
הלקי שנים בשנים	שנה חודש יום	שנה חודש יום

ה. הגעת העובד לגיל פרישה⁽⁹⁾

1 העובד הגיע ליגיל פרישה לפי חוק יגיל פרישה⁽¹⁰⁾

2 נקבעה לעובד דרגת נכות יציבה של 75% לפחות⁽¹¹⁾

3 העובד לא הגיע ליגיל פרישה⁽¹²⁾

ו. משכורת חודשית⁽¹³⁾ אחרונה לפני הפרישה⁽¹⁴⁾ ש' שותחיל למלא מימון:

"שכר עבודה" לעניין תקנות פיצויי פיטורין

1.0300

ז. תקופות עבודה לא רציפות / שינויים בשיעורי משרה/הפחתות שכר⁽¹⁵⁾

מסכורת אחרונה (18) לתקופה	שיעור המשרה % - ב	תאריך סיום שנה חודש יום	תאריך התחלה שנה חודש יום	מסכורת אחרונה (18) לתקופה	שיעור המשרה % - ב	תאריך סיום שנה חודש יום	תאריך התחלה שנה חודש יום
	100%	29 02 2020	01 03 2015		100%	29 02 2020	01 03 2015
		15 04 2020	01 03 2020	חל"ת		15 04 2020	01 03 2020
	100%	30 06 2020	16 04 2020		100%	30 06 2020	16 04 2020

כיצד מחשבים את השכר הקובע?

תקופה א - 2 שנים, שכר קובע 9,000 ₪ (180 שעות X 50 ₪ לשעה)

תקופה ב - 2 שנים, שכר קובע 10,000 ₪

תקופה ג - 1 שנה, שכר קובע 22,500 ₪ (30,000/12) החלק היחסי של הבונוס + 20,000)

ממוצע כללי: 10,300 ₪ = 5 שנות עבודה / (22,500 + 2 X 10,000 + 2 X 9000)

טופס 161 בתקופת חל"ת

העובד מעוניין במשיכת פיצויים פטורים, מה רושמים ב 161 א'?

במקרה זה יש למלא את שדה ד' 1 באופן הבא:

מספר זהות _____ דף 2 מתוך 2 161א

ד. בקשות והודעות על פי פקודת מס הכנסה סמך במשכנת המתאימה או מחק את המיותר - לפי העניין. ניתן לבחור ביותר מאפשרות אחת ובלבד שאין סתירה בין הבחירות השונות. בטרם בחירה נא קרא את כל האפשרויות.

אני מבקש:

1. פטור על פי סעיף 9(א7) ⁽²¹⁾ למענק המשולם לי מכל המקורות המפורטים להלן (על חשבון פטור לקיצבה) כולל מקופות לגביהם ביקשתי רצף פיצויים או רצף קיצבה:

שם המשלם ⁽⁴⁾	מספר תיק ניכויים של המשלם ⁽⁷⁾	קוד סוג המשלם ⁽⁸⁾	קוד סוג התשלום ⁽⁹⁾	סכום המענק המשולם	סכום המענק הפטור	יתרת מענק חייב במס
שם המעסיק	9	1	20	50,641	50,641	
	9					

כיצד נקבע סכום המענק?

סכום המענק לתשלום 50,641 ₪ נקבע לפי:

$$50,641 = 10,300 \times [12 / (1 \text{ חודש חל"ת} - 60 \text{ חודשי עבודה})]$$

יש לשים לב שמתקופת החל"ת נלקחו בחשבון 14 ימים ראשונים לצורך חישוב הפיצויים, כך שרק חודש 1 קוזז מתקופת העבודה הכוללת.

כל הפיצויים פטורים ממס, היות וסכום הפיצויים 50,641, נמוך מהתקרה הפטורה ממס במקרה זה - 61,065 ₪. 61,065 ₪ לפי תקרת המס מוכפלת בתקופת העבודה ($61,065 = 12,420 * 59/12$)

מה הפעולות אותם נדרשים המעסיק והעובד לבצע מול מס הכנסה?

במקרה הנ"ל כאשר כל הכסף משולם על ידי המעסיק, אין צורך לגשת למס הכנסה. העובד חותם על טופס 161 א', מבקש את הפטור על המענק, המעסיק מעביר את הטפסים 161 ו-161 א' לרשות המיסים.

האם נדרשות פעולות מול היצרן הפנסיוני?

פעולות מול היצרן הפנסיוני נדרשות רק אם המעסיק בצע הפרשה לפיצויים אצל יצרן פנסיוני. במקרה כזה המעסיק משחרר לעובד את תוכנית הפנסיה, העובד חותם על טופס 161 א' ובוחר את המסלול בו הוא מעוניין: משיכה/רצף קצבה. המעסיק מוסר לעובד טופס 161, אין חובה לגשת למס הכנסה. אם כל הכספים פטורים ממס, ניתן לפנות ישירות ליצרן לבצע משיכת כספים. אם אין פניה ליצרן הפנסיוני, הכספים באופן אוטומטי יהיו במסגרת רצף קצבה.

להורדת הטופס מאתר רשות המיסים <<

חזרה לתפריט הראשי <<

המידע נכתב בעזרת מר יורם אזרד, יועץ מיסוי, פרישה ושכר

האמור אינו מהווה יעוץ או שיווק פנסיוני ו/או ייעוץ מיסוי, המלצה או חוות דעת ואין בו כדי להוות תחליף ליעוץ או שיווק פנסיוני ו/או ייעוץ מיסוי כאמור הניתן על ידי בעל רישיון כדן, המתחשב בצרכים ובנתונים המיוחדים של כל אדם. אין באמור כדי למצות ו/או להחליף את הוראות פקודת מס הכנסה ו/או הוראות כל דין. האמור לעיל בלשון זכר מתייחס גם ללשון נקבה.